

– Jeg skjønner virkelig ikke hva som er ekstremt med oss

Lan Marie Nguyen Berg har satt spor etter seg over hele Oslo.
Nå er det resten av Norges tur.

TEKST Robert Veiåker Johansen FOTO Tor G. Stenersen

En periode kunne hun ikke ha Vipps. Noen hadde fått tak i nummeret hennes, og hun fikk betalingskrav fra mennesker hun aldri hadde møtt. De krevde å få tilbake pengene de hadde brukt på parkering og bomringer.

I postkassen hennes lå det biter av pølse og rått bacon. Katolikken tenkte: «De må jo tro jeg er muslim».

MDG-politikeren ble tilsendt skjermdumper fra Facebook-meldinger der det ble diskutert hvilke busstopp hun brukte.

Lenge lot Lan Marie Nguyen Berg være å gå ut uten å ha noen sammen med seg.

«**Stor sykkel!**». Tirsdag, dag nummer to i Bergs nye liv utenfor Oslo byråd: Regn faller over generasjonsboligen hun, mannen Eivind Trædal, datteren Ragna Mai og Bergs foreldre flyttet til i november. Inne er det en salig blanding av yoghurtbegre, moreller, lomper med syltetøy og erfaren lirkning for å få toåringen barnehageklar.

– Stor sykkel! sier datteren da Berg kjemper med familiens el-lastesykkel i garasjen.

Den er betydelig mye tyngre enn henne, kostet 70.000 kroner («en dyr sykkel, men billig bil») og har utvidet parets rekkevidde.

Vi sykler fra bydel Alna mot byen i hvert vårt sykkel-felt. I venstre spor: journalisten, en olje- og kjøtt-oppfostret nesten-boomer. I høyre: den 34 år gamle politiske fremtiden som stort sett går på batteri, vindkraft og vegetarmat.

Det går ikke lang tid før hun peker nedover en rød sykkelvei og forteller at det var den første hun var med på å åpne etter at hun ble byråd i 2015. Siden har hun åpnet eller oppgradert 80 kilometer til. Hennes mediemedarbeider Sindre Buchanan har laget et sykkelvennlig opplegg for dagen, så vi trækker innom verkstedet Sykkelskjøkkenet, som nylig ble kåret til årets frivillige organisasjon av Oslo kommune, gjennom Dronning Eufemias gate og ned til Østbanen, der det er åpnet et sykkelhotell. Lan Marie Nguyen Berg ser fornøyd på den åpne plassen.

– Hvem vil ha bilen tilbake? Her var det parkering før. Nå er det lekeplass og sykkelmuligheter, sier hun.

– Dette er Aftenposten, ikke Sykkelposten.

– Ja, nå skal vi snart slutte med sykkel-propaganda, sier Buchanan og ler.

Ved Stortinget, politikerenes neste arbeidsplass, får Berg en telefon som endrer humøret hennes: Hun virker stresset, og sier at hun må få ti minutter. Der inne glemmer hun å ta av sykkelhjelm. Kledd i lys grønn dress, hvit skjorte og med hjelm på hodet går hun gjennom korridorene og forbi Vandrehallen mens hun snakker i telefonen. «Noen ganger må man bare håndtere ting», sier hun etterpå.

«**Du får ikke slutte!**». Noen har karrierer som går fra 0 til 100 mye raskere enn alle andres, bare tenk på fotballspilleren Erling Braut Haaland. Under ett år etter at Lan Marie Nguyen Berg ble bedt om å stå på Miljøpartiet De Grønnes nominasjonsliste, etter hard jobbing i diverse miljøorganisasjoner, ble hun miljøbyråd i Oslo. Måking, feiing, vann, renovasjon, brann, redning, alt skulle hun

Lan Marie
Nguyen Berg
(34)

Aktuell: I forrige uke måtte Berg gå av som miljø- og samferdselsbyråd på grunn av mistillit i forbindelse med saken om reservevannforsyning til Oslo. Dette førte til at hele byrådet gikk av. Berg er MDGs listetopp i Oslo før stortingsvalget til høsten.

Bakgrunn: Berg har en mastergrad fra Senter for utvikling og miljø ved Universitetet i Oslo og skrev sin masteroppgave om bruk av solkraft. Hun var Miljøpartiet De Grønnes førstekandidat før kommunevalget i 2015 og ble byråd for miljø og samferdsel.

Sivil status: Gift med MDG-politikeren Eivind Trædal. Sammen har de datteren Ragna Mai (2). Paret bor i bydel Alna i Oslo.

kunne noe om, og det føltes voldsomt.

Hun kunne ikke gjemme seg vekk og ta frem teknikken hun brukte som barn:

Da satt hun helst i et hjørne og så hvordan de andre oppførte seg, før hun listet seg inn i leken. Selv mener hun at hun alltid har smilt mye fordi hun var sjenert. Slik sa hun «jeg er ikke sur, jeg vet bare ikke hva jeg skal si».

Kommunevalget i 2015 endret alt. Plutselig var hun et midtpunkt. Hun ble gjenkjent på gaten. Invitert til NRKs valgprogram der programleder Anders Magnus grillet og avbrøt henne såpass heftig at statskanalen senere måtte beklage.

Grubleren Berg brukte kveldene og helgene til å tenke over alt som ikke hadde gått bra. Hun trenge alenetid. Det hendte at hun tilbrakte store deler av søndagen i et mørkt rom for å lade opp til mandagen.

– Jeg måtte øve opp en ny muskel. Jeg rettet blikket utover i stedet for på meg selv, øvde meg på å være utadvendt, sier Berg.

Hun vurderte å hoppe av. Flere ganger.

Men familien Nguyen Berg er ikke *quitters*. Da hun begynte å gå med avisen som 12-åring og innså hvor dårlig betalt det harde arbeidet på Kolbotn var, sa foreldrene: «Du har begynt på noe. Da må du holde ut ett år.»

Oljelandet som skal bli grønt. Hver gang hun tenkte på å forlate politikken kom hun til samme konklusjon: *Du har begynt på noe.*

– Velgerne hadde jo stemt på MDG og meg for at vi skulle gjennomføre politikken vi gikk til valg på. Det var det aller viktigste.

– Hva er visjonen din?

– At vi skal gå fra å være et oljeproduserende land som knapt har kuttet utslippene siden 1990, til å bli et grønt foregangsland som satser på nye grønne arbeidsplasser.

– Hva skal vi leve av?

– Noe annet enn olje. Naboene våre i Danmark og Sverige klarer det jo og har gode velferdsstater.

– Men hva vil en ny jobb for en oljearbeider være?

– Det er et spørsmål jeg og andre norske politikere må finne et svar på fremover. Men det er ikke plass til mer olje og gass eller nye felt dersom vi skal klare 1,5-gradersmålet.

– Kina har kullkraftverk som slipper ut like mye CO₂ som hele Norges klimautslipp. Hjelper det hva vi gjør?

– Selvfølgelig hjelper det hva vi gjør.

Hun rister på hodet nå.

– Hvis alle enkeltmennesker tenker at de ikke kan utgjøre en forskjell, så taper jo alle.

– Dag og Tid-journalisten Jon Hustad har anmeldt MDGs partiprogram. Han skriver: «Skal Noreg byggja alt det MDG vil byggja, kjem Noregs klimautslipp til å auka drastisk i tiår framover.»?

– Heh. Jeg vet ikke akkurat om han har fasiten. Jeg antar at han sikter til Nasjonal transportplan. Vi vil kutte dramatisk i den unødvendige veibyggingen regjeringen ønsker, og bruke bompengene på jernbane og kollektivtransport.

– Men vi har neppe nok elektriske gravemaskiner til å bygge jernbane utslippsfritt?

- Vi trenger i hvert fall ikke å bruke de elektriske grave-maskinene på å bygge mer vei.

Med dieselbilen på Maxbo. At Berg lenge har syklet overalt, er noe de fleste vet, men hun fikk lappen da hun var 18. Foreldrene kjøpte en bensinbil hun kunne dispo- nere. Den var grei å ha mellom hjemmet på Kolbotn og studiene på Ski. Blir hun og ektemannen sett i en fossil- bil nå, er det fare for at de blir snikfotografert og lagt ut på sosiale medier. Det skjedde utenfor Maxbo for noen uker siden, da Trædal ikke fant noen elvarebiler på bil- kollektiv-appen de bruker, og lånte svigerfars bil.

- Snikfoto er ikke lov, og det er ubehagelig. Når du blir en offentlig person, er det noen som glemmer at du også er et menneske, sier hun.

- Den tøffe kampen dere fører mot bensin- og dieselbi- ler ...

- ... jeg opplever det mer som en kamp for myke tra- fikanter, byluften, barn som skal komme seg trygt på sko- len og kollektivpassasjerer som fortjener å sitte på en buss uten å stampe i kø.

- Tror du det oppfattes som en kamp fordi dere bruker sterke virkemidler? 5000 parkeringsplasser er borte. Bom- ring inn og ut av ring 2. Beboerparkeringen har steget fra 300 kroner til 5400 kroner.

- Ja, men jeg tror det er nødvendig, og jeg mener at vi har fått en annen debatt de siste årene om hva som er en god by å bo i. De siste 50 årene har alt dreid seg om å legge best mulig til rette for bilen. Ikke nå lenger. Vi tar plass fra bilen og gir byen tilbake til folk.

Listen er lang: 400 nye fartshumper, redusert farts- grense på over 100 strekninger, opphøyde gangfelt, flere kollektivavganger, elbusser, tilskudd til hjemmelading, det er ikke rart hun liker ordtaket om å knuse noen egg for å lage omelett.

- Mange mener at de er avhengig av bilen sin. Hvem be- stemmer hvilke behov som er viktige nok?

- Noen er avhengig. De med nedsatt funksjonsevne, for eksempel.

- Hva med en småbarnsfamilie som trenger den for å få dagene til å gå opp?

- Jeg skal ikke legge meg opp i hvordan folk løser hver- dagslivet sitt. Men vår oppgave er å gjøre det enklere ikke å kjøre.

- Det er jo billigere og enklere med bil enn kollektivt?

- Nettopp! Og dét er problemet.

- Elbilen tar over Oslo. Ligger du våken om nettene og tenker på hvor alle batteriene skal ende etter hvert?

- Det er et problem og en utfordring. Men hvis det ikke finnes en god løsning, så får vi lage den, da. Vi har dår- lig tid og står i fare for katastrofale klimaendringer. Det er langt mer dramatisk.

Om kjøtt og annen mat. Hun spiser ørret fra stortings- kantinen og sier at det er noe hun ikke forstår. Det er at Miljøpartiet kalles ekstreme og radikale. Og da tenker hun ikke på dem som smilte litt av at hun ble fraktet til sitt eget bryllup med lastesykkel og dro på bryllupsreise med toget.

- Jeg skjønner virkelig ikke hva som er ekstremt med oss. Vi vil ta vare på livsgrunnlaget vårt og fortsette å ha et relativt trygt liv på kloden. Det er i fare. Jeg synes det er mye mer ekstremt.

- Kan det være fordi det oppfattes at dere ofte forteller folk hva de skal gjøre: Ikke parker her. Ikke kjør her. Ikke spis kjøtt?

- Jeg tror mange i Oslo har lyst til å leve miljøvennlig. Vi ser det i undersøkelsene våre. Men det må jo ikke være slik at du føler at du stryker i en IQ-test hver gang du velger miljøvennlig, fordi det er et dyrere eller dårli- gere valg. Det må bli billigere å ta tog enn fly. Billigere å kjøre kollektivt enn å kjøre selv. Billigere å spise frukt og grønt enn kjøtt. Hvis du ber om vegetarmat, så er det du som er rar, mens det aller enkleste i verden er å få seg noe med kjøtt i.

- Det er jo det de fleste spiser?

- Ja, fortsatt er det veldig mange som gjør det. Men un- der koronaen har vi sett en handlekraft og omstillings- vilje vi burde sett i klimakrisen for mange år siden. Til- takene har vært mye mer restriktive enn det MDG kalles ekstreme for. Det gir meg håp.

Håp trenger bekreftelser. Lokalvalget 2019 ble et slikt øyeblikk for Lan Marie Nguyen Berg. Da folk var på vei til stemmeurnene, gikk hun og Trædal tur langs Alnael- ven for å roe nervene. En eldre mann stanset henne og sa «nå har du fått folk med deg» før han gikk videre. Par- tiet fikk 15,3 prosent av stemmene. Berg fikk klart flest

Stortinget blir Lan Marie Nguyens neste stoppested. Hun gleder seg. Og håper på en grønn bølge etter valget.

LAN MARIE BERG

Mitt kulturliv

Leser nå: Jeg hører på lydbø- ker og har 14 minut- ter igjen av Øystein Borges *Bastarden*. Og så vil jeg anbe- fale *Tvillingenes dagbok*, en trilogi av Ågota Kristóf.

Hører på: Vi danser mye med datteren vår. Det blir ofte BlimE-sanger og sånt, men vi prøver å sprite musikken opp med for eksempel «Happy» av Pharrell Williams.

Ser på: Jeg er akkurat ferdig med *The Handmaid's Tale*.

personstemmer og slengere av alle i Oslo. Snart to år etter føles det ennå uvirkelig.

Ung kvinne i politikken. Men hun har også fått merke at ikke alle liker henne. «Jeg elsker bomringen», kan hun si, og så svares det tilbake på nettet «kjerringfaenskapet er kriminell», «dra hjem og lek i det landet du kommer fra, vi vil ikke ha deg her i Norge».

Lan Marie Nguyen Berg sier at hun forsøker ikke å for- holde seg til sånt, men at hvis det skjer, så plasserer hun det «i et rom i hodet som ikke har kontakt med følelsene mine». Som mange andre som opplever jevnlig hets, sy- nes hun det er vanskelig å snakke om. Avistekst om hets avler gjerne mer hets. Dessuten ønsker ingen topp-po- litiker å fremstå som svak.

Et tredje poeng handler om sikkerhetstiltak. Lokalpo- litikere har ikke Politiets sikkerhetstjeneste i ryggen på samme måte som regjeringsmedlemmer og stortingspo- litikere. Er det noe, må de gjerne anmelde selv. Og hvem har ork til det mens man for eksempel jobber med en vannledning som blir 5,2 milliarder dyrere enn planlagt? Men etter den siste harde hetsrunden mot henne for én måned siden, først omtalt av nettstedet Filter Nyheter, bestemte politiet i Oslo seg for selv å etterforske noen av ytringene.

- Jeg snakket med politiet så sent som i går. Jeg må re- spondere på det de velger å anmelde. Så noe er jeg jo nødt til å forholde meg til.

- Har du tenkt over hvorfor du virker så provoserende på noen?

- Jeg tror mange ikke er vant til å tenke på klimapoli- tikk som noe som fører til at vi må endre livet vårt. I Norge har vi snakket om det som noe som skal skje et an- net sted. Og kanskje litt senere. Og så er det en annen di- mensjon, sier Lan og takker nei til isen stortingskantinen bød på. Den har smeltet.

- Jeg er en ung kvinne som ikke ser helt norsk ut. Jeg gjennomfører politikk mange ikke er enige i. Da er det ty- deligvis noen som mener jeg ikke har samme rett til å delta i demokratiet som andre. Og det er et problem vi må løse. Nettet har ekkokammer hvor man hisser hver-

andre opp i stedet for å moderere hverandre. Det må vi få slutt på. Det skal være trygt for alle å ytre seg og delta i demokratiet, sier hun.

Det har ikke alltid føltes trygt, det var et år hvor hun nesten ikke reiste noen steder og ble fraktet dit hun skulle i bilen til ordfører Marianne Borgen (SV). Lan ville sykle, men ble puttet i en bil. Hun ble kritisert for det også.

Masse vann i fanget. Fallet hennes fra byrådet i forrige uke har på ingen måte knekt henne. Berg mener at hun ikke gjorde noe galt i saken om Oslos nye vannforsyning. Hun sier at hun ikke tok utfallet av mistilliten så tungt. Politikeren peker på at bystyret godkjente kostnadsoverskridelsen på 5,2 milliarder kroner, så så dårlig kan ikke behandlingen hennes ha vært?

- Det oppsiktsvekkende er at saken har vært utredet siden 1968, men ingen turte å ta valget det er å bygge en ny vannkilde til Oslo.
- Så fikk du den i fanget?
- Ja.
- Og så fikk du sparken?
- Ja, det kan du si.
- Blir det ikke kjedelig å sitte på Stortinget etter å ha hatt hendene borti så mye i lokalpolitikken?
- Jeg har ikke tenkt å gå stille i dørene. Haha, det ble feil ordtak! Jeg kan heller si at jeg ikke har tenkt å forsvinne på bakerste benk. Jeg tror vi kan komme inn med en stor grønn gruppe som kan endre norsk politikk for alltid.
- Først endre Oslo, så Norge?
- Ja.

Så et bredt smil.

Senere denne tirsdagen skal hun ta på hjelmen igjen og sykle videre i Oslo-gatene. Hun vet at det kan være farlig. Én gang stupte hun over styret på vei til en debatt. Og fortsatt har hun små, svarte prikker innenfor huden på det ene kneet etter et fall ved Forskningsparken. Hun mener prikkene er asfalt.

Dette var før hun farget den rød.

▲ Lan Marie Nguyen Berg møtte svenske Greta Thunberg rett før hun skulle holde sin første appell i Stockholm høsten i 2018. MDG vil gjerne invitere klimaforkjemperen Greta Thunberg til å tale i Stortinget.
Foto: MDG

▲▲ Lan Marie Nguyen Berg og MDG-politikeren ble kjent på Blindern i 2014 og gift i 2018. Om ham sier hun: – Han er god på å forklare hvorfor ingenting egentlig er så farlig. Her er paret sammen med datteren Ragna Mai.

▲ Lan Marie Nguyen Berg lærte seg tidlig å sykle.
Privat

Spørsmål og svar

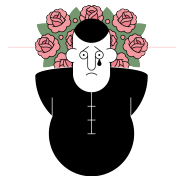
Ærlig talt, Lan Marie Berg

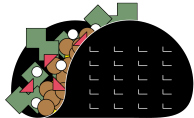
Hvilken barndoms/ungdomsdrøm fikk du aldri realisert?
Mange, jeg ble hverken lege, psykolog eller en veldig god danser.

Når gjorde/lagde du sist noe nytt?
Jeg har akkurat malt dukkehuset i hagen både utvendig og med panellakk innvendig. Det var overraskende mye arbeid, men ble kjempefint!

Hvem ringer du når du er i trøbbel?
Eivind, han er god på å forklare hvorfor ingenting egentlig er så farlig.

Når starter helgen?
Hehe, akkurat nå kan jeg ikke huske sist jeg hadde helg.

Hva er det norske du vet?
17. mai! Den beste dagen i året.

Hva er din guilty pleasure?
90-talls pop.